

บทที่ 2

แนวคิดทางทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทางทฤษฎี

นักเศรษฐศาสตร์ได้พยายามหาเหตุผลมาอธิบายว่าเหตุใดองค์กรธุรกิจจึงไปลงทุนทางตรงในต่างประเทศ ทฤษฎีที่อธิบายสาเหตุของการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศมีดังนี้

ทฤษฎีการเคลื่อนย้ายเงินลงทุนระหว่างประเทศ (*international capital movement theory*)

Nurkse (อ้างถึงใน รัตนา สายคณิต, 2530, หน้า 25-33) กล่าวว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ ได้แก่ ผลกำไร (profit oriented capital) เนื่องจากมีความแตกต่างของอัตราดอกเบี้ยระหว่างประเทศ เงินทุนจะเคลื่อนย้ายจากประเทศที่มีอัตราดอกเบี้ยภายในประเทศต่ำกว่า ไปยังประเทศที่มีอัตราดอกเบี้ยสูงกว่า ทฤษฎีของ Nurkse จึงเป็นทฤษฎีที่เหมาะสมกับการอธิบายสาเหตุที่ทำให้เกิดการลงทุนทางอ้อม หรือการลงทุนโดยซื้อหลักทรัพย์ระหว่างประเทศ เช่น การลงทุนในรูปของการซื้อพันธบัตร หุ้นกู้ การให้ยืมเงิน หรือการให้สินเชื่อต่าง ๆ ซึ่งเป็นการลงทุนเพื่อหวังผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ย แต่ค่อนข้างจะเหมาะสมน้อยกว่ากับการอธิบายสาเหตุที่ทำให้เกิดการลงทุนทางตรง ดังนั้น ถ้าอัตราดอกเบี้ยภายในประเทศของประเทศใดสูงขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อเทียบกับอัตราดอกเบี้ยในต่างประเทศ และความแตกต่างของอัตราดอกเบี้ยในต่างประเทศและภายนอกประเทศสูงมากเพียงพอที่จะคุ้มกับความเสี่ยงแล้ว เงินทุนจะเคลื่อนย้ายออกจากประเทศที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่า ไปยังประเทศที่มีอัตราดอกเบี้ยสูงกว่า ทฤษฎีของ Nurkse ยังอาจใช้อธิบายได้ว่า สาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้มีการเคลื่อนย้ายเงินทุน โดยการลงทุนทางอ้อม จากประเทศที่พัฒนาแล้วมายังประเทศที่กำลังพัฒนา

ก็เนื่องจากความแตกต่างของอัตราดอกเบี้ยระหว่างประเทศพัฒนาแล้วกับประเทศกำลังพัฒนา ประเทศพัฒนาแล้วมีอุปทานเงินทุนในประเทศค่อนข้างมาก อัตราดอกเบี้ยจึงค่อนข้างต่ำเงินทุนจึงไหลออกนอกประเทศไปยังแหล่งที่มีโอกาสได้รับอัตราดอกเบี้ยในอัตราที่สูงกว่าซึ่งคือ ประเทศกำลังพัฒนาที่มีความต้องการเงินทุนสูงกว่าอุปทานเงินทุนที่ประเทศกำลังพัฒนามีอยู่ ประเทศพัฒนาแล้วจึงเป็นประเทศที่ส่งทุนออก ส่วนประเทศกำลังพัฒนาจึงเป็นผู้นำทุนเข้า อย่างไรก็ตาม เมื่อได้มีการศึกษาเชิงประจักษ์ พบว่าไม่เฉพาะแต่ความแตกต่างของอัตราดอกเบี้ยระหว่างประเทศเท่านั้น ที่เป็นปัจจัยกำหนดการเคลื่อนย้ายทุนระหว่างประเทศ แต่ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่เป็นตัวกำหนดด้วย เช่น อัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ อัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์ที่ประเทศทั้งสองถือ ดังนั้นแม้ว่าจะไม่มีความแตกต่างของอัตราดอกเบี้ยระหว่างประเทศ การเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศก็ยังสามารถเกิดขึ้นได้เนื่องจากอิทธิพลของปัจจัยอื่น ๆ

ทฤษฎีองค์กรอุตสาหกรรม (industrial organization theory)

Caves (อ้างถึงใน รัตนา สายคณิต, 2530, หน้า 40-50) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับสาเหตุของการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศในภาคอุตสาหกรรม ซึ่งเขาเห็นว่า การลงทุนทางตรงในต่างประเทศโดยการขยายตัวไปสู่ดินแดนแห่งใหม่ อาจทำได้ทั้งการขยายตัวตามแนวนอน ซึ่งเป็นการลงทุนผลิตสินค้าในต่างประเทศที่เป็นสินค้าชนิดเดียวกันหรืออยู่ในแนวเดียวกันกับบริษัทแม่ที่ทำการผลิตอยู่ในประเทศหรืออาจขยายตัวตามแนวตั้ง ซึ่งเป็นการลงทุนผลิตสินค้าที่อยู่ในขั้นต่าง ๆ ของขบวนการผลิต ซึ่งมักจะแตกต่างกันอย่างมากและการลงทุนดังกล่าวส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในอุตสาหกรรมที่ตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศมีลักษณะพิเศษเท่านั้น ซึ่งลักษณะพิเศษเหล่านั้น ได้แก่ การเป็นอุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้าที่มีลักษณะแตกต่างกันในสายตาของผู้ซื้อ และเป็นอุตสาหกรรมที่มีผู้แข่งขันน้อยเนื่องจากมีค่าใช้จ่ายในการค้นหาความรู้ใหม่ ๆ สูง และค่าใช้จ่ายในการวางแผนเกี่ยวกับการลงทุนโดยตรงมีลักษณะเป็นต้นทุนคงที่ นอกจากนี้ข้อได้เปรียบขององค์กรธุรกิจค่อนข้างแน่นหนักไปในด้านการตลาดมากกว่าข้อได้เปรียบด้านเทคโนโลยี และข้อได้เปรียบดังกล่าวไม่สามารถโอนไปสู่ผู้ประกอบการต่างประเทศได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้นองค์กรธุรกิจจึงต้องดักดวงผลประโยชน์จากความได้เปรียบดังกล่าวในตลาด

ต่างประเทศด้วยวิธีการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ แทนที่จะส่งสินค้าเข้าไปจำหน่ายยังต่างประเทศหรือการขายสิทธิบัตร

ทฤษฎีการสังเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่กำหนดการลงทุนระหว่างประเทศ (Dunning's electric theory)

Dunning (อ้างถึงใน รัตนา สายคณิต, 2530, หน้า 91-99) ได้สังเคราะห์ทฤษฎีการลงทุนต่าง ๆ เข้าด้วยกันและนำมาใช้อธิบายมูลเหตุจูงใจ หรือปัจจัยที่กำหนดให้มีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านความได้เปรียบในการเป็นเจ้าของสินทรัพย์บางประการ (ownership specific advantage) ซึ่งเกิดจากความไม่สมบูรณ์ของโครงสร้างตลาด ทำให้นักลงทุนในประเทศพัฒนาแล้วมีอำนาจผูกขาดเหนือกว่านักลงทุนท้องถิ่นในประเทศผู้รับทุน ทั้งนี้ ความได้เปรียบในการเป็นเจ้าของสินทรัพย์ หรือปัจจัยเฉพาะตนของนักลงทุนนี้ จะต้องชดเชยได้กับความเสียเปรียบที่นักลงทุนจะต้องประสบจากการลงทุนโดยตรงในประเทศอื่นในฐานะนักลงทุนต่างชาติ ในรูปของการมีต้นทุนในการผลิตด้านต่าง ๆ เพิ่มสูงกว่านักลงทุนท้องถิ่น อันได้แก่การมีต้นทุนในการเรียนรู้ถึงความแตกต่างระหว่างประเทศของตนและประเทศผู้รับทุนในด้านต่าง ๆ เช่น การพูด ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ระบบเศรษฐกิจ การตลาด การเมืองและกฎหมายของประเทศผู้รับทุน เป็นต้น ความได้เปรียบในการเป็นเจ้าของสินทรัพย์บางประการที่เป็นมูลเหตุจูงใจ หรือปัจจัยกำหนดการลงทุนโดยตรงในต่างประเทศดังกล่าวข้างต้นนี้ ได้แก่ ความได้เปรียบในการมีเทคโนโลยีการผลิตที่เหนือกว่า ที่ทำให้สามารถพัฒนาการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่มีความแตกต่างไปจากสินค้าของผู้ผลิตรายอื่น เช่น ในด้านของรูปแบบ ลักษณะ และสีสันทัน เป็นต้น การมีความรู้ความชำนาญ ประสบการณ์ด้านการตลาดและการจัดการที่ดีกว่า การมีความได้เปรียบด้านการประหยัดอันเนื่องมาจากขนาดการผลิต ความสามารถในการเข้าดูแลควบคุมแหล่งวัตถุดิบเอง การมีความได้เปรียบด้านเงินทุน เช่น การมีแหล่งเงินทุนสนับสนุนจากบริษัทแม่ เป็นต้น

2. ปัจจัยด้านความได้เปรียบที่เกิดจากสิ่งจูงใจภายในองค์กรเอง (internalization incentive advantage) องค์กรธุรกิจจะต้องหาประโยชน์จากความได้เปรียบของตนเองใน

การขยายการประกอบการออกไปต่างประเทศ เพื่อเป็นการลดต้นทุนการทำธุรกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นประกอบกับการทำให้กิจกรรม หรือธุรกรรมต่าง ๆ ในตลาดสามารถเชื่อมโยงกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักลงทุนจึงต้องแสวงหาประโยชน์บางประการ เช่น การลดต้นทุนด้านการตลาด หลักเล็งมาตรการแทรกแซงของรัฐบาล เช่น การตั้งกำแพงภาษี การกำหนดโควตา สามารถควบคุมแหล่งผลิตและราคาวัตถุดิบที่ต้องใช้สร้างความมั่นใจให้กับผู้ซื้อในต่างประเทศ สามารถใช้กลยุทธ์ในการกำหนดราคาขายในแต่ละประเทศให้แตกต่างกันได้ และสามารถสร้างตลาดที่มีความแน่นอนในอนาคตให้กับบริษัทได้

3. ปัจจัยด้านความได้เปรียบที่เกิดจากแหล่งที่ตั้ง (location specific advantage) กล่าวคือ การที่นักลงทุนจะเลือกทำการลงทุนโดยตรงในประเทศใดประเทศหนึ่งนั้น มูลเหตุหรือปัจจัยจึงสำคัญที่เกิดขึ้นจากการที่ประเทศผู้รับทุนมีความได้เปรียบที่เกิดจากแหล่งที่ตั้งที่ดีกว่าประเทศเจ้าของทุน ซึ่งทำเช่นนั้นอาจสามารถทำให้ต้นทุนการผลิตต่ำกว่าการลงทุนในประเทศ ส่วนจะมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับแหล่งทรัพยากร คุณภาพของทรัพยากร และต้นทุนในการจัดหาทรัพยากรในประเทศผู้รับทุน ค่าใช้จ่ายในการขนส่ง และการสื่อสารระดับการแทรกแซงของรัฐบาลในการผลิตการควบคุมการนำเข้า ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจขนาด และอัตราการเติบโตของประเทศผู้รับทุน

ทฤษฎีความเจริญเติบโตขององค์กรธุรกิจ

ทฤษฎีนี้ปรากฏขึ้นในปี พ.ศ. 2499 จากผลงานของ Penrose (อ้างถึงใน รัตนาสายคณิต และพุททกาล รัชวร, 2549, หน้า 173-175) มีความเห็นว่า ถ้าสภาพแวดล้อมต่าง ๆ มิได้เป็นอุปสรรคในการประกอบธุรกิจแล้ว องค์กรธุรกิจที่มีทรัพยากรภายในองค์กรมาก มีแนวโน้มที่จะขยายขอบข่ายการดำเนินงานของตนออกไป ทรัพยากรภายในองค์กร ได้แก่ สินค้าที่ประสบความสำเร็จในการผลิตและจำหน่าย เทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ ความสามารถในการบริหารจัดการความรู้ทางด้านการตลาด นวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ องค์กรธุรกิจจะพัฒนาขึ้น และประสบการณ์ต่าง ๆ เป็นต้น เมื่อองค์กรธุรกิจมีทรัพยากรต่าง ๆ เหล่านี้อยู่มาก และถ้าสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรเอื้ออำนวยก็จะกระตุ้นให้มีการขยายขอบข่ายงานออกไปเรื่อย ๆ ไม่เฉพาะแต่การผลิตที่ดำเนินการอยู่แล้ว แต่อาจจะ

ขยายครอบคลุมการผลิตสินค้าใหม่ ๆ หรือขยายเจาะลึกเข้าไปในเขตตลาดใหม่ ๆ ที่มีช่องทางอำนวยให้ การขยายตัวของขอบข่ายงานไม่จำกัดอยู่เฉพาะภายในประเทศเท่านั้น แต่สามารถขยายการลงทุนโดยการตั้งกิจการสาขาในต่างประเทศ การตั้งกิจการสาขาในต่างประเทศก็เหมือนกับการตั้งกิจการสาขาในประเทศ เพียงแต่ว่าต้องมีการประเมินค่าความเสี่ยงไว้สูง เพราะกิจการสาขาในต่างประเทศจะต้องดำเนินการภายใต้สภาพแวดล้อมที่แตกต่างจากกิจการสาขาภายในประเทศ ในทำนองเดียวกันกิจการก็ต้องคาดว่าจะได้รับกำไรในอัตราสูงกว่าด้วย จึงจะกระตุ้นให้ตัดสินใจไปตั้งสาขาในต่างประเทศ และการตั้งสาขาก็ยังได้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและประสบการณ์ของกิจการแม่ อัตรากำไรจึงควรสูงกว่ากิจการที่ตั้งขึ้นใหม่

เมื่อได้มีการตั้งกิจการสาขาในต่างประเทศแล้ว กิจการสาขานั้นต้องดำเนินธุรกิจด้วยตนเอง ความเจริญเติบโตของกิจการสาขาขึ้นอยู่กับพัฒนาภายในสาขาเอง และสภาพแวดล้อมภายนอกกิจการ กิจการสาขาอาจผลิตสินค้าชนิดเดียวกับกิจการแม่ หรือผลิตสินค้าชนิดอื่นก็ได้ ตามที่กิจการคาดว่าจะได้รับอัตราผลตอบแทนคุ้มค่าต่อการลงทุน เมื่อกิจการที่เป็นสาขาของต่างประเทศได้เปรียบกิจการเอกชนท้องถิ่นทางด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการจัดการ เทคนิคการผลิต เงินทุน และทรัพยากรอื่น ๆ กิจการสาขาของต่างประเทศเติบโตได้รวดเร็วกว่ากิจการของเอกชนท้องถิ่น

Penrose ยังมีความเห็นว่า การขยายตัวของกิจการสาขาในต่างประเทศเกิดจากการบริหารงานของกิจการสาขาเองมากกว่าเกิดจากการบริหารของกิจการแม่ เพราะผู้บริหารกิจการสาขามีความเข้าใจสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นที่กิจการสาขที่ตั้งอยู่มากกว่าผู้บริหารกิจการแม่ และการขยายตัวของกิจการสาขาส่วนใหญ่เป็นการอาศัยเงินทุนภายในกิจการ ซึ่งได้แก่ ส่วนกำไรหรือรายได้ที่กิจการเก็บไว้โดยไม่จ่ายเป็นเงินปันผล (retained earnings) โดยวิธีการดังกล่าว กิจการแม่จึงยังสามารถดำรงความเป็นเจ้าของกิจการสาขาได้อย่างสมบูรณ์ และปล่อยให้กิจการสาขาเติบโตไปโดยพึ่งรายได้ของตนเอง ดังนั้น กระแสการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศขยายตัวอย่างรวดเร็วและเป็นเวลายาวนานกว่า ถ้าการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศนั้นเป็นการขยายตัวของกิจการสาขาโดยอาศัยเงินทุนจากรายได้ที่เก็บไว้โดยไม่จ่ายเป็นเงินปันผลมากกว่าที่จะขึ้นอยู่กับการลงทุนในรูปของการนำทุนใหม่เข้าประเทศเพื่อจัดตั้งองค์การธุรกิจขึ้นใหม่

ทฤษฎีพื้นที่สกุลเงินของอะลิเบอร์ (Aliber's currency area theory)

Aliber (อ้างถึงใน Gullett & Figgins, 1995, pp. 4-5) เป็นคนแรกที่เสนอความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนและการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ โดยได้ตั้งสมมติฐานว่ารูปแบบทางภูมิศาสตร์ของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศทั้งหมดอธิบายโดย พื้นที่สกุลเงินที่แตกต่างกัน และตลาดที่ไม่สมบูรณ์ (imperfect market) สำหรับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เมื่อมีความเสี่ยงของการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยน บริษัทของประเทศที่มีพื้นที่สกุลเงินแข็งค่าขึ้น จะเข้ามาลงทุนในประเทศที่มีสกุลเงินอ่อนกว่า

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

วิญญู ไหลประสิทธิ์พร (2544) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมเครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่งของประเทศไทย การวิเคราะห์จะเป็นการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมเครื่องจักรและการขนส่งของประเทศไทยกับปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 1 ปีของประเทศไทย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สถานการณ์ทางการเมืองของประเทศไทย และสถานการณ์ทางการเงินของประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลรายปีในช่วงปี พ.ศ. 2532-2543 โดยใช้แบบจำลองสมการถดถอยเชิงซ้อนด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดา ซึ่งสามารถแสดงความสัมพันธ์ดังกล่าวได้ในรูปของสมการได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{FDI} = & -54,086.50 + 0.97\text{GDP} + 648.33\text{IN} + 1,810.95\text{EX} + 1,275.12\text{D}_1 \\ & (1.206) \quad (2.246)^* \quad (6.583)^{***} \quad (0.939) \\ & -4,184.08\text{D}_2 \\ & (-1.219) \end{aligned}$$

R squared = 0.983

Adjusted R squared = 0.969

F statistic = 69.556

Durbin-Watson stat = 2.714

หมายเหตุ: ค่าในวงเล็บ คือ ค่า t statistic ของสัมประสิทธิ์

*นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

***นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

โดยกำหนดให้

FDI = เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมเครื่องจักร
และการขนส่ง

GDP = มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ

IN = อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 1 ปีของประเทศไทย

EX = อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

D_1 = สถานการณ์ทางการเมืองของประเทศไทย

D_1 = 1 หมายถึง เกิดสถานการณ์ทางการเมือง

D_1 = 0 หมายถึง ไม่เกิดสถานการณ์ทางการเมือง

D_2 = สถานการณ์ทางการเงินของประเทศไทย

D_2 = 1 หมายถึง เกิดสถานการณ์ทางการเงิน

D_2 = 0 หมายถึง ไม่เกิดสถานการณ์ทางการเงิน

ผลการศึกษาพบว่า มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ มีความสัมพันธ์
ในทิศทางเดียวกันกับการลงทุนโดยตรงสุทธิจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมเครื่องจักร
และอุปกรณ์ขนส่งของประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 73 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 1 ปีของ
ประเทศไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการลงทุนโดยตรงสุทธิจากต่างประเทศ
ในอุตสาหกรรมเครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่งของประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน
ที่กำหนดไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 และอัตราแลกเปลี่ยน
เงินตราต่างประเทศมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการลงทุนโดยตรงสุทธิจาก

ต่างประเทศในอุตสาหกรรมเครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่งของประเทศไทย ซึ่งเป็นไปตาม สมมติฐานที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

อุเทน ฉายาสกุลวิวัฒน์ (2546) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่กำหนดการไหลเข้าของเงินทุน ต่างประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่กำหนดการไหลเข้าของเงินทุนต่างประเทศ ประเภท เงินลงทุนโดยตรง เงินลงทุนในหลักทรัพย์ และเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ โดยใช้ข้อมูลทศนิยมรายไตรมาสตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ของปี พ.ศ. 2536 ถึงไตรมาสที่ 4 ของปี พ.ศ. 2544 วิเคราะห์สมการถดถอยพหุ โดยวิธีประมาณค่ากำลังสองน้อยที่สุด มีแบบจำลองที่ใช้ในการดังนี้

แบบจำลองปัจจัยที่กำหนดการการไหลเข้าของเงินทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

$$FDI = -108,077.35 + 90.6907MPI - 0.1085CAB + 4438.8670BPD$$

(0.6843)* (-2.0031)** (6.8849)***

$$R \text{ squared} = 0.8328 \quad \text{Adjusted } R \text{ squared} = 0.8172$$

$$F \text{ statistic} = 53.1387 \quad \text{Durbin-Watson stat} = 1.6819$$

หมายเหตุ: ค่าในวงเล็บ คือ ค่า t statistic ของสัมประสิทธิ์

*นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

**นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

***นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

โดยกำหนดให้

FDI = ปริมาณการไหลเข้าของเงินทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

MPI = ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม

CAB = ส่วนขาดดุลบัญชีเดินสะพัด

BPD = อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

ผลการศึกษาพบว่า ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับ ปริมาณการไหลเข้าของเงินทุนโดยตรงจากต่างประเทศซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 50 อัตราแลกเปลี่ยน

เงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐอเมริกามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับการปริมาณการไหลเข้าของเงินทุนโดยตรงจากต่างประเทศซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ส่วนตัวแปรส่วนขนาดดุลบัญชีเดินสะพัดมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการไหลเข้าของเงินทุนโดยตรงจากต่างประเทศซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

พัชรารณ อัครศิสุวรรณ (2548) ศึกษาเรื่อง การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในประเทศไทย ใช้ข้อมูลรายปี ประเภทอนุกรมเวลา ระหว่างปี พ.ศ. 2520-2547 การวิเคราะห์โดยใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุดเพื่ออธิบายตัวแปรที่มีผลต่อการไหลเข้าของเงินทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในประเทศไทย ซึ่งสามารถแสดงความสัมพันธ์ดังกล่าวได้ในรูปของสมการคณิตศาสตร์ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \log FDI &= -3.0589 + 0.0273GDP + 2.2829\log CRP_{t-1} - 4.0227\log WAGE \\ &\quad (2.0852)** \quad (2.8595)*** \quad (-1.7036)* \\ &\quad - 0.03874RIR \\ &\quad (-0.5762) \end{aligned}$$

$$R \text{ squared} = 0.889045 \quad \text{Adjusted } R \text{ squared} = 0.861306$$

$$F \text{ statistic} = 32.05058 \quad \text{Durbin-Watson stat} = 1.968868$$

หมายเหตุ: ค่าในวงเล็บ คือ ค่า t statistic ของสัมประสิทธิ์

*นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

**นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

***นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

โดยกำหนดให้

FDI = การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

GDP = ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น

CRP _{t-1}	=	สินเชื่อของธุรกิจ ย้อนหลังไป 1 ระยะเวลา
WAGE	=	อัตราค่าจ้างแรงงาน
RIR	=	อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์รวมรวมภายในประเทศเบื้องต้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เงินกู้สินเชื่อของธุรกิจย้อนหลังไป 1 ระยะเวลามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ส่วนอัตราค่าจ้างแรงงานมีความสัมพันธ์กับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในทิศทางตรงกันข้ามซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

ณัฐฐาภรณ์ สุคำ (2548) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในธุรกิจค้าปลีกในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของธุรกิจค้าปลีก โครงสร้างตลาดค้าปลีกและปัจจัยกำหนดความได้เปรียบแข่งขันในธุรกิจค้าปลีก และเพื่อศึกษาปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในธุรกิจค้าปลีกในประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลรายปี ประเภทอนุกรมเวลา ระหว่างปี พ.ศ. 2530-2546 วิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อนด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ในรูปสมการได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 FDI &= -93.05 + 0.26GDP + 1.905CPI - 3.12MLR + 1.907ER \\
 &\quad (2.582)** \quad (2.717)*** \quad (6.388)*** \quad (4.166)*** \\
 &\quad - 0.83WT \\
 &\quad (1.778)*
 \end{aligned}$$

$$R \text{ squared} = 0.9542$$

$$\text{Adjusted } R \text{ squared} = 0.9339$$

$$F \text{ statistic} = 46.92$$

$$\text{Durbin-Watson stat} = 2.0314$$

หมายเหตุ: ค่าในวงเล็บ คือ ค่า t statistic ของสัมประสิทธิ์

*นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

**นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

***นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

โดยกำหนดให้

FDI = ปริมาณลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในธุรกิจค้าปลีก
ในประเทศไทย

GDP = ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ

CPI = ดัชนีราคาผู้บริโภค

MLR = อัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บจากลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีและประเภทเงินกู้
แบบมีระยะเวลา

ER = อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

WT = ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ผลการศึกษาพบว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในธุรกิจค้าปลีกในประเทศไทยซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ดัชนีราคาผู้บริโภคมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในธุรกิจค้าปลีกในประเทศไทยซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 อัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บจากลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีและประเภทเงินกู้แบบมีระยะเวลามีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในธุรกิจค้าปลีกในประเทศไทยซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในธุรกิจค้าปลีกในประเทศไทยซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำของกรุงเทพฯ และปริมณฑลมีความสัมพันธ์ในทิศทาง

ตรงกันข้ามกับปริมาณการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในธุรกิจค้าปลีกในประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

วาริยา เทวพิพงค์ (2551) ศึกษาในเรื่อง ปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศญี่ปุ่นในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่กำหนดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศญี่ปุ่นในประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) รายปีระหว่างปี พ.ศ. 2517-2549 เป็นระยะเวลา 33 ปี วิเคราะห์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ในรูปสมการได้ดังนี้

$$D(RFDI) = 50,818.07 + 184.6161D(RGDP) - 3,928.406GRGDP - 34,581.56RWAGE + 4430.852D(EXR) - 0.0539RK(-1)$$

(1.5057) (2.5664)** (-1.5129) (-1.8380)* (3.5183)*** (-1.8875)*

$$R \text{ squared} = 0.4448$$

$$\text{Adjusted } R \text{ squared} = 0.3381$$

$$F \text{ statistic} = 4.1675$$

$$\text{Durbin-Watson stat} = 2.2981$$

หมายเหตุ: ค่าในวงเล็บ คือ ค่า t statistic ของสัมประสิทธิ์

**นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

***นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

โดยกำหนดให้

$D(RFDI)$ = การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศญี่ปุ่นในประเทศไทย

$D(RGDP)$ = การเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา

$GRGDP$ = อัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศที่แท้จริงของประเทศไทย

- RWAGE = ค่าจ้างแรงงานที่แท้จริงโดยเปรียบเทียบของประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น
- D(EXR) = การเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนโดยเปรียบเทียบของประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่นในปีที่ผ่านมา
- RK(-1) = Lagged Value ของการสะสมทุนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย

ผลการศึกษาพบว่า การเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทยในประเทศไทยซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 การเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริงของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทยในประเทศไทยไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ ค่าจ้างแรงงานที่แท้จริงโดยเปรียบเทียบของประเทศไทยกับประเทศ ญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทยในประเทศไทยซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 การเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนโดยเปรียบเทียบของประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่นเมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทยในประเทศไทยซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 Lagged Value ของการสะสมทุนของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทยมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทยในประเทศไทยซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90